

El següent document recull les observacions i preguntes més freqüents que l'equip de sotscoordinació de les PAU de la matèria Llengua i Literatura Castellanes i Llengua i Literatura Catalanes va recollir en les corresponents reunions de zona durant l'octubre de 2009.

Per la seva vigència i interès, s'han mantingut les **observacions referides als continguts avaluables a les proves**, les **observacions referides a les lectures prescriptives** i els **Aclariments referits al descompte per faltes**.

El document s'actualitzarà amb **Reivindicacions, desacords, propostes**, una vegada s'hagin celebrat les reunions de zona de 2010.

Observacions referides als continguts avaluables a les proves

- *Alguns professors es queixen de la indefinició del temari en relació amb la reducció horària de les matèries de llengua.*

Consultat el Departament d'Educació (novembre 2009) sobre les concrecions del currículum a les proves PAU, ens aclareixen els següents punts:

“D'acord amb el nou currículum, en les matèries lingüístiques el criteri bàsic d'avaluació ha de ser el grau d'èxit comunicatiu demostrat per l'aprenent en tasques on la llengua es fa servir de forma semblant a com es fa servir al món real de fora de l'aula.”

“Atès que les hores de docència d'aquestes matèries han passat de tres a dues hores setmanals (o dit globalment, de 6 a 4 hores), ara cal centrar encara més les hores de docència en l'ensenyament i aprenentatge de les habilitats comunicatives, i les noves PAU han de reflectir aquest enfocament de manera rellevant.”

- *Alguns professors mostren el seu desacord pel percentatge desigual dels continguts de llengua i literatura a les proves PAU.*

D'acord amb el Reial Decret 1892/2008, de 14 de novembre (BOE 24.11.2008) els continguts avaluables en la prova d'accés a la universitat corresponen al segon curs de batxillerat. Els continguts especificats al DOGC-29.7.2008 per al segon curs de Batxillerat són majoritàriament de llengua.

No obstant, això, consultat el Departament d'Educació (novembre 2009), ens aclareixen:

“La lectura del currículum actual permet observar que les matèries lingüístiques tenen una responsabilitat plena en el desenvolupament de la competència estètica i literària, si tenim en compte que la literatura és la màxima expressió de les possibilitats d'una llengua i una eina immillorable per a l'anàlisi, el coneixement i la reflexió sobre l'experiència humana. Així mateix, la literatura avala les possibilitats expressives i creatives de les llengües i afavoreix el desenvolupament de la pròpia competència comunicativa. És per això que les proves de les PAU han de vetllar també pel desenvolupament de la competència estètica i literària.”

La visualització de la **dimensió estètica i literària** a les proves de Llengua i literatura castellanen i Llengua i literatura catalanes es concreta en:

- les preguntes *obligatòries* sobre les lectures prescriptives de segon curs;
- el fet que un dels textos de l'apartat *Comprensió lectora*, dels dos que es proposen en cada prova, sigui un text literari que, *de manera opcional* però *freqüent*, serà una de les lectures prescriptives de segon curs o un text d'un autor amb prestigi reconegut de la literatura catalana o castellana.

- *Alguns professors mostren el seu desacord per l'absència de l'avaluació de la competència oral a les noves proves PAU, atès que forma part de manera important dels continguts de segon de batxillerat.*

Per la seva estructura, actualment les proves PAU de Llengua i literatura castellanen i Llengua i literatura catalanes no poden avaluar les habilitats comunicatives d'interaccionar, conversar, parlar, escoltar i entendre.

No obstant això, la visualització de la **dimensió oral** a les proves de Llengua i literatura castellanen i Llengua i literatura catalanes es concreta en:

- el fet que un dels textos de lectura, dels dos que es proposen en cada opció, sigui *de manera opcional* extret de la transcripció d'un discurs oral;
- el fet que algunes de les propostes de redacció a l'apartat Expressió Escrita tingui a veure *de manera opcional* amb qüestions relacionades amb la llengua oral;
- el fet que algunes de les propostes d'exercicis a l'apartat Expressió Escrita tingui a veure *de manera opcional* amb qüestions relacionades amb la llengua oral (per exemple: transformació textos orals en escrits o identificació de l'adequació comunicativa dels registres de parla).

- *Alguns professors sol·liciten de coordinació que es concretin més els continguts del currículum que s'avaluaran a les PAU.*

El document "Orientacions sobre les proves de Llengua catalana i literatura i llengua castellana i literatura per a les PAU 2010" fa un subratllat d'aquells continguts especificats al DOGC-29.7.2008 per al segon curs de Batxillerat que tindran més incidència a les proves de Llengua i Literatura Castellana i de Llengua i Literatura Catalana.

D'altra banda, al document "PAU: estructura de l'examen i criteris generals d'avaluació" es troba una llista d'ítems que poden constituir objecte de pregunta a cada una de les parts de la prova.

- *Alguns professors formulen preguntes per explicitar alguns dels continguts de les proves:*

- *Hi haurà preguntes de fonètica a català? I a castellà?*

A castellà no hi haurà preguntes de fonètica, però sí poden sortir qüestions de relacions ortografia-sons.

A català no es demanarà transcripció fonètica, però sí poden sortir qüestions de relacions ortografia-sons i d'identificació del sons.

- *Hi haurà anàlisi sintàctica en la prova de castellà?*

Tant a la prova de castellà com de català, es posarà èmfasi en la identificació pràctica de conceptes lingüístics. En particular, són continguts avaluables pel que fa al component sintàctic de la llengua: identificació de funcions sintàctiques i de tipus d'oracions (simples i compostes).

- *Hi haurà preguntes de dialectologia, sociolingüística, història de la llengua a català? I a castellà? amb quin grau de profunditat?*

Com a continguts avaluables, el DOGC-29.7.2008 recull:

“Reflexió sobre els usos socials de la llengua. La llengua i el poder: sexisme, violència i discriminació sociocultural en els usos lingüístics.”

“Reconeixement i valoració de la situació de les llengües al món. Famílies de llengües i la seva evolució (naixement, vida i mort) i les polítiques que atenyen aquestes situacions.”

“Coneixement de la situació lingüística a Europa, Espanya i Catalunya: les famílies de llengües; llengües europees i les de l'emigració; les varietats dintre una llengua; territoris on es parlen les llengües europees.”

“Consciència de pertinença a una comunitat lingüística, social i cultural on el català és vehicle de cohesió social i per a la construcció de la identitat i de la cultura.”

“Valoració crítica i rebuig dels prejudicis relatius a les llengües: llengües fàcils i difícils; llengües primitives i llengües de cultura; llengües sense gramàtica; llengües aptes per a la ciència; llengües superiors i inferiors; llengües riques i matisades, i llengües pobres.”

“Reconeixement i actitud crítica davant els missatges que suposin qualsevol tipus de discriminació, rebuig o negació d'altri, i voluntat de superar els prejudicis. Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.”

“Consciència de les pròpies actituds davant les diferències de llengües i cultures, i valoració de la riquesa que comporta l'acceptació de la varietat lingüística i cultural.”

Aquests temes (que tenen a veure amb la Dimensió plurilingüe i intercultural del currículum) poden constituir objecte de pregunta a l'apartat d'Expressió escrita.

- *Alguns professors critiquen la càrrega de subjectivitat que comporta donar més importància a la part d'expressió escrita.*

El document “PAU: estructura de l'examen i criteris generals d'avaluació” inclou un barem de correcció de l'expressió escrita, inspirat en el que es fa servir a la Junta Permanent de Català, Generalitat de Catalunya.

Observacions referides a les lectures prescriptives

- *Alguns professors expressen el seu malestar pels criteris de selecció de les lectures prescriptives i pels terminis en què s'informa als centres sobre les lectures de primer i segon de Batxillerat.*

Feta la consulta al Departament d'Educació, podem dir que les obres que són de lectura prescriptiva les decideix la comissió de selecció de lectures de literatura castellana de batxillerat, convocada pel Subdirector General d'Ordenació Curricular i Serveis Educatius, del Departament d'Educació.

La decisió de quines són les lectures que corresponen a segon de Batxillerat, i per tant, avaluable a les PAU, correspon a l'equip de Coordinació de la matèria de Llengua i Literatura.

S'ha pres el compromís de publicar a la web "Proves d'accés a la universitat (PAU)" quines són les lectures prescriptives de cadascun dels dos cursos de batxillerat individualment cada any, abans d'acabar el curs acadèmic:

1) El mes de març de 2010 es va fer un missatge a tots els centres informant de les decisions dels equips de coordinació de català i de castellà sobre les lectures prescriptives per al curs 2010-2011 i per al curs 2011-2012.

2) El document "PAU: estructura de l'examen i criteris generals d'avaluació" inclou les *Lectures prescriptives per al curs 2010-2011* i les *Lectures prescriptives per al curs 2011-2012*

Aclariments referits al descompte per faltes

—Totes les faltes, amb independència del seu caràcter (ortogràfic, gramatical, de puntuació, etc), tenen una penalització de 0,1 punts.

—Es penalitzaran totes les faltes, encara que siguin repetides

—Els descomptes s'apliquen a cada un dels apartats de Comprensió lectora, Expressió escrita i Reflexió lingüística.

—Els descomptes s'apliquen sense màxim a tot l'examen.